

22

Unë i shoh fjalitë si tërësi

Qëllimi

Ushtrimi bazohet në propozimet 20 dhe 21, dhe vazhdon më tutje në fushën e pjesëve të fjalisë. Njohja, plotësimi dhe lidhja e elementeve të caktuara të fjalisë lehtëson shtjellimin e kuptimeve dhe kështu edhe procesin e leximit.

kl. 1–4

10–15 min.

Materiali:
Varësisht nga ushtrimi fletë të parapërgatitura, shih më poshtë

Rrjedha:

Qëllimi i një identifikimi mundësisht të rrjedhshëm dhe interpretimi i elementeve veçanërisht të shpeshta të fjalisë në gjuhën e parë mund orientohet me ushtrime të ndryshme. Shembuj:

- Nga fjalia xhuxh tek fjalia gjigante (shih më poshtë ushtrimi a; mund të bëhet më së miri me shirita të gjatë të letrës).
- Fjalitë të plotësohen (shih më poshtë ushtrimi b).
- Pjesët e fjalisë të lidhen: Për këtë M e jep një fletë të ndarë në mes me një vijë. Majtas janë 15 fillime të fjalive, djathtas – në renditje të ndryshme! – gjysma e fundit e këtyre fjalive. Tani N duhet t'i lidhin me shigjeta me njëra-tjetrën fillimet e fjalive përkasëse me pjesët përfundimtare të fjalive. (P.sh.: Në verë lahem → me dëshirë në det).

Vërejtje:

- Shumë ushtrime janë më të përshtatshme për përpunim në punën me partner.
- Shumë nga ky lloj fletësh të ushtrimit mund t'i bëjnë N e vjetër për të rinjtë.
- Sigurisht, ushtrimet e këtij lloji, nëse është e nevojshme, mund të kryhen gjithashtu me N e vjetër, në qoftë se ata ende kanë paqartësi në identifikimin e grafemës në gjuhën e parë.

Ushtrimi a)

Lexoji fjalitë vijuese disa herë.

Agimi hedh kripë.

Agimi hedh fshehurazi kripë.

Agimi hedh fshehurazi kripë në çaj.

Vëllai im Agimi hedh fshehurazi kripë në çaj.

Vëllai im i prapët Agimi hedh fshehurazi kripë në çaj.

Vëllai im i prapët Agimi hedh fshehurazi kripë në çajin e nxehtë të nënës.

Ushtrimi b)

Kërkoje me sy djathtas pjesën që mungon; fute brenda në tekst.

Është _____ e së premtes. ora e fundit
_____ ulen në rreth. Fëmijët
Mësuesja rrëfen _____. një tregim

23

Unë kuptoj atë që e lexoj

Qëllimi

Ushtrimi i të kuptuarit në fushën e fjalisë dhe/ose të tekstit të shkurtër.

kl. 1–5

10–15 min.

Materiali:
Varësisht nga ushtrimi
fletë të parapërgatitura,
shih më poshtë.

Rrjedha:

Të kuptuarit e tekstit në fushën e vogël të një fjalie të vetme dhe/ose të tekstit të shkurtër mund të ushtrohet me ushtrime të ndryshme. Shembuj:

- Të krahasohen tekstet dhe ilustrimet. Për këtë qëllim, për shembull, jepen dy fletë; në fletën e parë ka tetë fjali ose tekste të shkurtra (nr. 1–8), në të dytën, janë tetë imazhe (a–h). Tani duhet të gjenden nënrenditjet (p.sh. «Teksti 1 i përshtatet ilustrimit d»).
- Tekstet të renditen (shih më poshtë ushtrimi a).
- Të gjenden gabimet në tekste (shih më poshtë ushtrimin b).
- Të kuptohen fjalitë, ushtrimi i leximit të kuptueshëm: Për këtë qëllim, për shembull, t'u jepet një fletë me 20 thënie (P.sh.: «Qentë mund të fluturojnë», «Në Turqi, fliten gjuhë të ndryshme»). Për çdo thënie duhet të shënohet «e vërtetë» ose «nuk është e vërtetë».

Vërejtje:

- Shumë ushtrime janë më të përshtatshme për përpunim në punën me partner.
- Shumë prej këtij lloji të fletëve të ushtrimit mund t'i bëjnë N e vjetër për të rinjtë.
- Sigurisht, ushtrimet e këtij lloji, nëse është e nevojshme, mund të kryhen gjithashtu me N e vjetër, në qoftë se ata ende kanë paqartësi në identifikimin e grafemës në gjuhën e parë.